

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk 779529
Bijlage(n)

31 JAN 2025

Onderwerp
Raadsinformatiebrief Plan Geldzorgen, armoede en schulden

Datum
29 januari 2025

Geachte raadsleden,

Uw raad heeft op 23 januari 2024 het plan Geldzorgen, armoede en schulden vastgesteld. Dit plan voeren wij nu uit. In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de voortgang van de uitvoering. Wij starten met een korte samenvatting van het plan, vervolgens zetten we per thema de reeds uitgevoerde acties op een rij. Bij een volgende raadsinformatiebrief (naar verwachting eerste kwartaal 2026) ontvangt u van ons een overzicht met concrete resultaten waarin een vergelijking wordt gemaakt met de stand van zaken in 2023. Komend jaar gebruiken we om cijfermatige informatie te verzamelen en te analyseren. Voor nu is een cijfermatige rapportage nog te vroeg, aangezien veel activiteiten medio of eind 2024 zijn gestart.

Samenvatting plan Geldzorgen, armoede en schulden

In het plan Geldzorgen, armoede en schulden zijn de volgende doelen geformuleerd:

- voorkomen van schulden en bestrijden van armoede,
- het verminderen van armoede bij kinderen,
- het vergroten van het bereik van inkomensondersteunende maatregelen en
- niemand wordt uitgesloten door geldzorgen.

Om deze doelen te kunnen halen zijn door de gemeenteraad vertrekpunten vastgesteld:

- inzet op preventie,
- laagdrempelige voorzieningen,
- klant- en servicegericht en heldere communicatie.

Onze integrale aanpak legt de nadruk op vier thema's.

1. Preventie voor alle inwoners
2. Participatie voor kinderen en volwassenen met geldzorgen
3. Inwoners in kwetsbare situaties
4. Toegankelijkheid en vindbaarheid van voorzieningen

Het plan Geldzorgen, armoede en schulden is gebaseerd op onderzoek. Er zijn data geanalyseerd, er is een enquête uitgezet onder onze inwoners en er zijn gesprekken met inwoners en professionals geweest. In het volgende kader zijn de resultaten van het onderzoek kort weergegeven.

Belangrijkste conclusies onderzoekers

Het onderzoek wees uit dat er een breed palet aan armoedebestrijdingsmaatregelen beschikbaar is in Midden-Delfland, maar dat het gebruik ervan onder de doelgroep aanzienlijk kan worden verbeterd. De aanbevelingen van de onderzoekers richten zich dan ook op de toegankelijkheid en nabijheid van voorzieningen bij onze inwoners. Ook wijzen de onderzoekers op mogelijkheden om inwoners in schulden of armoede meer integraal te ondersteunen, dus met oog voor de verschillende leefgebieden. Tenslotte wijzen zij op het belang om mensen die langdurig in armoede leven meer perspectief te geven door toeleiding naar participatie of werk.

Omvang minimapopulatie in cijfers (geschat op basis van informatie uit 2022)

Van alle huishoudens in de gemeente Midden-Delfland hebben naar schatting 266 huishoudens een inkomen tot 100% van het Wettelijk sociaal minimum (Wsm) en 405 huishoudens in totaal een inkomen tot 120% Wsm. Hiermee vormen zij 3,3% en 5,0% van alle huishoudens in de gemeente.

Het aandeel minimahuishoudens op 100% Wsm ligt in Midden-Delfland lager dan het gemiddelde voor vergelijkbare kleine gemeenten (5 à 6%). Ook op 120% Wsm ligt het aandeel minimahuishoudens in Midden-Delfland iets onder het gemiddelde in vergelijkbare gemeenten (6 à 7%).

Verder groeien 170 kinderen op in een huishouden met een inkomen tot 100% Wsm (4,3%) en 244 kinderen met een huishoudinkomen tot 120% Wsm (6,1%). Het aandeel minimakinderen in vergelijkbare gemeenten ligt gemiddeld op 8 à 9%; Midden-Delfland heeft dus in verhouding minder minimakinderen dan vergelijkbare gemeenten.

Inkomenspercentage t.o.v. Wsm	Huishoudens Aantal %		Kinderen Aantal %	
Tot 100%	266	3,3%	173	4,3%
Tot 110%	61	0,8%	33	0,8%
Tot 120%	78	0,9%	38	0,9%
Subtotaal	405	5,0%	244	6,1%
Geen minima	7.639	95,0%	3.767	95,9%
Totaal	8.044	100%	4.011	100%

Voortgang uitvoering plan Geldzorgen, armoede en schulden

Het afgelopen jaar is door de extra inzet van een projectleider en extra uren beleidsmedewerker uitvoering gegeven aan het plan Geldzorgen, armoede en schulden (vanaf nu: activiteitenplan). Per thema wordt weergegeven welke in het activiteitenplan benoemde acties reeds zijn ondernomen. Verschillende thema's overlappen elkaar, bij het beschrijven van de activiteiten zijn we uitgegaan van de indeling zoals deze is gehanteerd in het activiteitenplan

Thema 1: Preventie voor alle inwoners

Midden-Delfland wil in een vroeg stadium, bij beginnende financiële vragen, ondersteuning kunnen bieden. Maar ook mensen de kans geven voldoende financiële vaardigheden aan te leren, in samenhang met andere basisvaardigheden als taal, rekenen, gezondheids- en digitale vaardigheden zodat bij tegenslag voldoende veerkracht beschikbaar is. Inwoners kunnen op een eenvoudige manier hulp krijgen bij het begrijpen van de informatie en zo nodig bij het verkrijgen van de inkomensondersteuning.

In 2024 zijn de volgende in het uitvoeringsplan genoemde activiteiten uitgevoerd:

- Het ontwikkelplein onder de naam WIJ Midden-Delfland is gelanceerd. De eerste vestiging in Den Hoorn is geopend in november 2024. De locaties van WIJ in Maasland en Schipluiden openen in 2025. Inwoners kunnen op deze locaties binnenlopen voor vragen, ontmoeten en leren (basisvaardigheden). Op de locaties is tijdens het spreekuur iemand van de gemeente, het IDO (informatiepunt digitale overheid) en SWMD aanwezig.

- Er is een pilot gestart om de dienstverlening van de bestaande formulierdienst verder uit te breiden. In januari 2025 vindt een evaluatie plaats en wordt een definitief plan van aanpak opgezet, zodat meer mensen gebruik kunnen maken van de dienstverlening van de formulierdienst.
- We hebben een overeenkomst gesloten met www.geldfit.nl per 1 september 2024. Via deze website kunnen inwoners en ondernemers informatie vinden over geldzaken, kunnen ze vragen stellen, een geldfit-test doen en een 'potjescheck' om inzichtelijk te krijgen welke regelingen of toeslagen ze kunnen aanvragen. Vanuit Geldfit worden onze inwoners indien nodig/gewenst doorverwezen naar onze lokale voorzieningen, zoals schuldhulpmaatje en schuldhulpverlening.
- Sinds oktober 2024 ontvangen alle jongeren die 18 jaar worden de verjaardagsfolder 'regel je shit': er staat informatie in vermeldt waar jongeren die 18 jaar worden mee te maken krijgen.
- Tevens is er op dit moment contact met de middelbare school in Midden-Delfland over het aanbieden van een budgettraining.

Andere acties die bijdragen aan preventie zijn onder andere het inzetten vroegsignalering en het inzetten van schuldhulpmaatjes, die door gemeente worden gesubsidieerd.

Thema 2: Participatie voor kinderen en volwassenen met geldzorgen

Midden-Delfland wil het aantal inwoners dat gebruik maakt van de regelingen die reeds aanwezig zijn in de gemeente vergroten, dit kan door de bekendheid, het bereik en het gemak waarmee de voorziening kan worden aangevraagd te vergroten. Hierdoor vergroten we de participatie, onder andere onder kinderen. Zo wordt niemand uitgesloten door geldzorgen.

In 2024 zijn de volgende stappen gezet:

- Er is een contract afgesloten met Stichting Leergeld. Stichting Leergeld biedt kinderen die opgroeien in gezinnen met een inkomen tot 120% de keuze uit onderdelen van een Kindpakket. Het gaat dan om een computer, laptop, fiets, verjaardagsbox, kindpas en schoolspullenpas. Hiermee hebben we niet alleen de doelgroep (van 110% naar 120% van het wsm) vergroot, maar ook het aanbod voor kinderen die opgroeien in armoede. Tevens vergemakkelijken we met de samenwerking met Stichting Leergeld het aanvragen van voorzieningen.
- Aansluiting bij Stichting Babyspullen per 15 juni 2024 voor het jaar 2024 en 2025: babypakketten zijn hiermee beschikbaar voor gezinnen met een minimum inkomen.

Daarnaast werken we al langere tijd samen met het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Dit aanbod is ook het afgelopen jaar op verschillende manieren onder de aandacht gebracht, onder andere door onze combinatiefunctaris. Hierdoor is het gebruik verder toegenomen. Tevens verstrekken we al langere tijd gratis bibliotheekabonnementen aan onze bijstandsgerechtigden en delen we tussen Sinterklaas en Kerst speelgoeddozen uit aan gezinnen met jonge kinderen in onze gemeente die in armoede leven, we doen dit in samenwerking met de Speelgoedbank Delft.

In 2025 verwachten we de sociale participatie van onze volwassen inwoners die leven in armoede verder te verhogen. Vanuit het beleidskader participatie en re-integratie start in het eerste kwartaal een meedoen-coach, deze richt zich op het vergroten van de participatie van onze inwoners met een uitkering in het kader van de participatiewet. Hiervoor kan onder andere gebruik worden gemaakt van de reeds bestaande sociale participatieregeling voor volwassenen. Tevens begeleidt de meedoen-coach inwoners naar vrijwilligerswerk. De verwachting is dat door de komst van de meedoen-coach ook een betere samenwerking ontstaat met organisaties in de gemeente op het gebied van vrijwilligerswerk en sport- en cultuurverenigingen.

Thema 3: Inwoners in kwetsbare posities

Het streven is meer aandacht en afstemming voor bereik van de voorzieningen voor inwoners in kwetsbare positie, zoals bekendheid en maatwerk. Tevens meer aandacht voor integraliteit, veelal speelt er meerdere problematiek zoals gezondheid, werkloosheid en problemen in de gezinssituatie.

In 2024 zijn de volgende acties ondernomen:

- Voor al onze voorzieningen wordt vanaf 1 januari 2025 de inkomensgrens van 120% gehanteerd, hiervoor zijn de beleidsregels bijzondere bijstand aangepast.
- Er is een contract afgesloten met Kwadraad voor het aanbod van sociaal juridische dienstverlening door de inzet van een raadvrouw. In de loop van 2025 wordt deze dienstverlening geëvalueerd.
- Vanaf het eerste kwartaal van 2025 worden er aan inwoners die dit nodig hebben budgetcursussen aangeboden.
- Aan klanten die een schuldhulpverleningstraject hebben afgerond wordt nazorg geboden, door enige maanden later contact te zoeken en te informeren of er nog hulp nodig is.
- Samen met DSW hebben we de Collectieve Aanvullende Verzekering geëvalueerd. We hebben de samenwerking met DSW voortgezet voor onze inwoners die daarvoor in aanmerking komen.

Daarnaast is de ondersteuning van onze inwoners door het inzetten van vroegsignalering en schuldhulpverlening het afgelopen jaar gecontinueerd, daar waar nodig zijn verbeteringen in de processen aangebracht. In 2024 hebben wij ook net als andere jaren voor minima de gemeentelijke belastingen kwijtschelden, subsidiëren we de voedselbanken Maassluis en Delft en hebben we een subsidie verstrekt voor de Non-foodbank Maassluis. Ook is er subsidie verstrekt aan de Stichting Urgente Noden en ondersteunen we inwoners bij energiearmoede.

In 2025 zetten we extra in op multiproblematiek. We gaan in gesprek met de verschillende uitvoeringsteams om te inventariseren wat zij nog nodig hebben om multiproblematiek in beeld te krijgen en op een integrale manier aan te pakken. Samenwerking tussen de verschillende gemeentelijke afdelingen staat hierbij centraal. Tevens maken we een routekaart, zodat voor alle samenwerkingspartners helder is waar onze inwoner voor welke vraag terecht kan.

Thema 4: Toegankelijkheid en vindbaarheid van voorzieningen

Meer inwoners, ondernemers en zzp-ers zijn bekend met de inkomensondersteunende regelingen en het hulpaanbod van de gemeente en maatschappelijke organisaties. Onze informatie is toegankelijk en in eenvoudige taal waardoor ook kwetsbare inwoners op de hoogte zijn. De informatie staat op papier en op internet.

Om dit te bereiken hebben we in 2024 de volgende acties ondernomen:

- We hebben bij twee organisaties offertes opgevraagd voor het ontwikkelen van een digitale sociale kaart. In het eerste kwartaal van 2025 vindt de lancering van deze sociale kaart plaats. De sociale kaart wordt ondergebracht bij de website van WIJ Midden-Delfland en is daarmee een gezamenlijk product van SWMD, de bibliotheek en de gemeente. SWMD beheert de sociale kaart.
- We hebben de gemeentelijke website verbeterd. Informatie is nu makkelijker te vinden en begrijpelijker. In 2025 vragen we Taalambassadeurs (ervaringsdeskundigen) van het ROC Mondriaan de website te beoordelen.
- De nieuwsbrief geldzorgen wordt regelmatig verstuurd aan al onze samenwerkingspartners, hierin zijn zowel lokale als landelijke ontwikkelingen opgenomen. Tevens wordt deze nieuwsbrief intern verspreid.
- We schrijven onze teksten zoveel mogelijk op B1-niveau zodat ze voor de meeste inwoners te begrijpen zijn.
- We hebben de aanvraagprocedures voor de minimaregelingen vereenvoudigd, bijvoorbeeld door samen te gaan werken met Stichting Leergeld en met fietsenmaker voor het verstrekken van tweedehands fietsen. Onze inwoners hoeven daardoor geen geld meer voor te schieten en door veel handelingen dit geld terug te vragen.
- Twee actuele folders over regelingen die armoede tegengaan zijn in concept klaar en worden in 2025 via diverse kanalen onder onze inwoners verspreid.

- Aan alle nieuwe ontwikkelingen die in deze raadsinformatiebrief zijn genoemd is via verschillende kanalen aandacht besteed, bijvoorbeeld via de gemeentelijke website, social media, nieuwsbrieven en artikelen in Nieuwsblad Midden-Delfland.
- Ook wordt er door de projectleider en beleidsmedewerker regelmatig aangesloten bij de werkoverleggen van de uitvoerende teams (Werk & Inkomen, maatschappelijk team, WMO, Schuldhulpverlening) om hen te attenderen op de nieuwe ontwikkelingen. Zij kunnen deze informatie delen in contacten met onze inwoners. Dit blijven we in 2025 voortzetten.
- Natuurlijk dragen ook de locaties van Wij Midden-Delfland bij aan de toegankelijkheid en vindbaarheid van onze voorzieningen.

In 2025 willen we ook ondernemers wijzen om onze regelingen. De werkgeversconsulent die in 2025 gaat starten kan hier een rol in spelen evenals de bedrijfscontactfunctionaris die naar alle waarschijnlijkheid in 2025 aan de slag gaat.

Vooruitblik

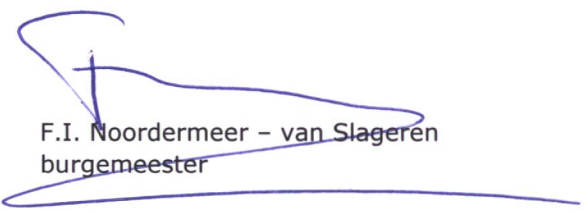
In 2024 zijn nagenoeg alle in het uitvoeringsplan benoemde acties door de tijdelijke projectleider en beleidsmedewerker in gang gezet. De focus van de projectleider ligt de komende maanden niet alleen op het afronden van ingezette activiteiten maar ook op het borgen van de ingezette maatregelen in reguliere werkzaamheden, zodat na vertrek van de projectleider de activiteiten met een beperkte inzet van de beleidsmedewerker kunnen doorlopen. De focus ligt daarbij op het herhalend blijven informeren van collega's, samenwerkingspartners en inwoners.

2025 is het jaar waarin we concrete resultaten verwachten van de beschreven ingezette acties. We monitoren dit en presenteren begin 2026 de resultaten aan de raad middels een raadsinformatiebrief, waarin de resultaten onderzoeksmatig worden gepresenteerd. Daarbij zullen we ook aandacht besteden aan de financiële kaders. Vooralsnog is de verwachting dat alle ingezette activiteiten en de daaruit voortvloeiende toename van het gebruik van onze regelingen kunnen worden gefinancierd uit het (bij het vaststellen van het plan Geldzorgen, armoede en schulden) beschikbaar gestelde budget. Jaarlijks ontvangt de raad een dergelijk overzicht. In 2027 laat de gemeente een nieuw onderzoek uitvoeren, vergelijkbaar met het door KWIZ uitgevoerde onderzoek 'Evaluatie armoede- en schuldenbeleid 2023 Gemeente Midden-Delfland'. Dit onderzoek geeft inzicht in de langetermijneffecten van de ingezette acties en geeft een actueel beeld van de omvang en samenstelling van de doelgroepen binnen het gemeentelijke beleid voor geldzorgen, armoede en schulden. Het geeft inzicht in het gebruik van inkomensondersteunende regelingen, de impact ervan op de inkomens en ervaringen van de minimadoelgroep. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de resultaten ook beïnvloed kunnen worden door mondiale en landelijke ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

M.A.I. Born
gemeentesecretaris

F.I. Noordermeer - van Slageren
burgemeester